

Nyborg Kommunale Dagpleje

Udviklingsplan for Nyborg Kommunale Dagpleje

Udarbejdet efterår 2016

Indhold

Indledning	side 3
Pædagogiske læreplaner	side 4
Arbejdet med fokuspunkter fra læringsmiljøvurderingen 2014	side 16
Sprogarbejde	side 17
Forældreinddragelse	side 18
Fokusområder fra læringsmiljøvurdering 2016	side 19
Uddannelsesniveau	side 22

Indledning

Velkommen til Nyborg Kommunale Dagplejes Udviklingsplan for årene 2016-2018. Vi vil, med denne udviklingsplan, beskrive tankerne bag det pædagogiske arbejde i dagplejen.

Dette vil vi gøre ud fra arbejdet med læringsmiljøvurderinger og læreplansarbejdet, sprogarbejde, forældresamarbejde og uddannelsesniveau.

I Dagplejen har vi følgende værdigrundlag, som ligger til grund for vores pædagogiske praksis:

Dagplejen i Nyborg er en unik base for det lille barns udvikling og trivsel. Her vægtes samarbejdet mellem hjem og dagplejen højt.

Vi mener at tiden hvor børnene er i dagplejen har en værdi helt i sig selv, den er ikke kun en vandring mod at blive klar til børnehave og senere, voksenlivet.

I Dagplejen udvikler barnet sig i et anerkendende tæt og indlevende samspil med den samme voksne og den samme børnegruppe hele dagen. Vi har et særligt fokus på den tætte tilknytning og relationen, vi kan skabe i mellem dagplejer og barn.

Vi skaber en tryk og forudsigelig hverdag, med nærvær og omsorg i hjemlige rammer.

I dagplejen sikre vi alle børn ret til at være en del af et betydningsfuldt fællesskab.

Vi har en høj grad af fleksibilitet, hvor der er mulighed for at se det enkelte barns initiativer og forskellige behov.

Legestuen er et godt supplement til den trygge daglige base og den giver gode muligheder for at veksle mellem små og store børnefællesskaber.

Ledelse, dagplejepædagoger og dagplejere sikrer i samarbejde et højt fagligt niveau og vi vægter og prioriterer en høj grad af faglig udvikling via kurser og uddannelse.

Pædagogiske læreplaner for Nyborg kommunale Dagpleje

Vi har udarbejdet en overordnet læreplan for dagplejen. De 6 temaer beskrives enkeltvis, men ud fra et helhedssyn på barnets udvikling og læring ønsker vi at fastholde, at dagplejens aktiviteter på samme tid vil bidrage til mange sider af barnets læring. Mange temaer fra læreplanen vil således være i spil på samme tid.

Tema - Alsidige personlige kompetencer

Sammenhæng

Barnets alsidige personlige udvikling er basis for barnets læringsmuligheder, og handler om barnets oplevelse af sig selv som en person. Selvværd, selvtillid samt følelsen af at være set, hørt og anerkendt har stor betydning for barnets generelle udvikling.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med alsidige personlige kompetencer?

- At barnet oplever sig anerkendt og respekteret, som den person det er.
- At barnet oplever at være del af fællesskabet og har mulighed for at være aktiv sammen med andre.
- At alle barnets sider og personlige muligheder udfordres og styrkes, herunder evnen til fordybelse og koncentration.
- At barnet opnår tryghed og selvtillid, så det tør gå på opdagelse i verden.
- At barnet udvikler selvstændighed og bliver selvhjulpent.
- At barnet oplever medbestemmelse, tør træde frem med sig selv, tage initiativer.
- At barnet giver udtryk for egne følelser, behov og opfattelser, som led i udvikling af selvværd og identitet.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Møde barnet med en anerkendende holdning i et indlevende og sensitivt samspil.
- Vise glæde ved barnet – møde barnet med et smil.
- Være nærværende og omsorgsfuld, og have positive forventninger til barnet.
- Arbejde målrettet på at barnet opnår en tryk tilknytning til dagplejer.
- Give plads til forskelligheder.
- Acceptere alle barnets følelser og støtte det i at sætte ord på følelser.

- Møde barnet med engagement, støtte dets nysgerrighed og være parat til at give passende udfordringer.
- Give valgmuligheder tilpasset det enkelte barn
- Skabe et mangfoldigt, varieret og foranderligt lege- og læringsmiljø.
- Give mangeartede oplevelser og iværksætte mange forskellige aktiviteter ude og inde.
- Give tid, ro og plads til fordybelse i det barnet er optaget af.
- Opsøge læringsmiljøer uden for dagplejers egen matrikel fx i nærmiljøet.
- Inddrage børnene i dagligdagens mange gøremål og rutiner.
- Være opmærksom på en tilpas balance mellem rutiner og forandringer.
- Arbejde i en vekselvirkning mellem spontane og strukturerede oplevelser.
- Være opmærksom på kvaliteten, udvalget og mængden af legetøj, så det passer til gruppens behov.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- Barnet søger kontakt, er trygt og udstråler livsglæde. Barnet viser alle slags følelser.
- Barnet smiler og bliver mødt med smil i dagplejen.
- Barnet viser omsorg og interesse for andre.
- Barnet tør bevæge sig væk fra sin kendte voksen.
- Barnet er aktivt, nysgerrigt og motiveret for at lære nyt, eller øve sig i færdigheder, det allerede er i gang med at lære fx. spise, drikke, løbe, balancere.
- Barnet leger selv og med andre.
- Barnet tager initiativ, er kreativt og bruger i stigende grad fantasien i leg.

Evaluerings - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Sociale kompetencer

Sammenhæng

Helt fra fødslen er barnet socialt orienteret og søger samvær med andre. Barnet er afhængigt af andres opmærksomhed og anerkendelse. Barnets udvikling og læring sker i samspil og relationer

med andre, og derved bliver dagplejehjemmet sammen med legestuen et vigtigt rum for udvikling af sociale kompetencer.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med sociale kompetencer?

- Barnet oplever, at det tilhører fællesskabet i dagplejen – er inkluderet.
- Barnet inddrages i fællesskabet og deltager aktivt.
- Barnet har mindst én ven og lærer at være en god ven.
- Barnet udvikler kompetencer til samvær med andre og kan lege i små og større grupper.
- Barnet lærer at samarbejde og være medbestemmende.
- Barnet lærer i stigende grad at kunne dele, vente på tur og udsætte behov.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Give barnet respons og være opmærksom på, at optræde sensitivt i samspil og kommunikation med alle børn.
- Hilse alle børn og forældre velkommen hver dag – vise, at det er vigtigt at få sagt ordentlig farvel, når barnet skal hjem.
- Lege med barnet både i eget dagplejehjem samt legestuen.
- Være rollemodel for barnet, bl.a. ved at være empatisk, lydhør, nærværende og engageret i samværet med barnet.
- Sætte ord på følelser.
- Sørge for en god stemning, med plads til masser af sjov og humor.
- Give medindflydelse.
- Kommunikere med barnet, sætte ord på det sociale samspil □
- Give gode muligheder for børnenes egen leg.
- Være opmærksom på, at 'den frie leg' ikke bliver undertrykkende for nogen.
- Opfordre børnene til at lytte til hinanden, samarbejde i leg og klare små opgaver sammen.
- Hjælpe børnene med at drage omsorg for hinanden, trøste hinanden, dele, vente på tur, finde løsninger, når det sociale samspil er svært.
- Støtte barnet i at få venskaber og opmuntre børnene til at inddrage hinanden i leg og aktiviteter.
- Støtte barnet i at begå sig sammen med andre børn i små eller større fællesskaber, bl.a.
via tilrettelæggelse af legestuens aktiviteter, så børnene samles i grupper, hvor de er på nogenlunde samme udviklingstrin.
- Skabe situationer, hvor børnene glædes over at være sammen og oplever fællesskab, fx ved spisning, sang, ture og leg med hinanden.
- Inddrage barnet i dagligdagens gøremål i takt med barnets modenhed og motivation, fx.
dække bord, rydde op, feje fliser, luge, hente ting til andre.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- At barnet skaber kontakt og etablerer nære relationer til andre.
- At barnet er afholdt af de andre børn.
- At barnet har lyst til leg og samvær med andre børn i dagplejen - også i legestuen.
- At barnet er med i dagplejens små og større fællesskaber.
- At barnet tager initiativer og bidrager i legen med andre børn.
- At barnet lytter til de andre børn og giver plads til de andre børns initiativer og behov.
- At barnet siger til og fra.
- At barnet søger hjælp, når det har behov for det.
- At barnet er omsorgsfuld og fx. hjælper el. trøster andre børn.
- At barnet udvikler sine legekompetencer og finder på sjove lege sammen med andre børn.

Evaluering - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Krop og bevægelse

Sammenhæng

Barnet bevæger sig, sanser, oplever, kommunikerer og udtrykker følelser med kroppen. Krop og bevægelse er således fundamental i barnets udvikling. Kropsidentitet er en vigtig del af barnets selvopfattelse.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med krop og bevægelse?

- At barnet oplever glæde ved egen krop og glæde ved bevægelse.
- At barnet udvikler motorik og sanser alderssvarende.
- At barnet bevæger sig meget og lærer at bevæge sig på mange forskellige måder.
- At barnet spiser sundt og varieret.
- At barnets sundhed styrkes.
- At barnets evne til at kommunikere og udtrykke sig med kroppen understøttes.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Skabe spændende rammer, opmuntre og give plads til fysisk udfoldelse både ude og inde.

- Være fysisk aktiv sammen med barnet og selv vise glæde ved bevægelse.
- Være opmærksom på, hvad barnet udtrykker med kroppen.
- Sætte ord på alt det, der har med kroppen at gøre fx navne på kropsdele i puslesituationer.
- Være opmærksom på, at barnets behov for hvile og søvn tilgodeses.
- Indrette legepladsen, så den inspirerer til mange forskellige bevægelsesaktiviteter
- Give barnet sund og varieret mad.
- Inddrage barnet i mange gøremål/aktiviteter omkring mad og måltider, fx indkøb, finde ting frem, som skal bruges ved madlavning, tilberedning af maden, borddækning, oprydning efter spisning.
- Arbejde med personlig hygiejne og selvhjulpenhed – ex vaske hænder før måltider, spise/drikke selv - selv kravle op og ned fra puslebord, høj stol og barnevogn, tage tøj af og på. Støtte barnet i at blive renlig i takt med barnets interesse og modenhed.
- Styrke finmotorikken fx ved undersøge ting i naturen, puslespil, knappe knapper, spise og drikke selv, lege med mosaikstifter, store rørperler m.v.
- Fx hoppelege, trille, krybe, kravlelege, bruge køretøjer som scootere, gåbiler og cykle.
- Gyngeture og rutsje. Opmuntre til boldspil, fangelege, løbelege.
- Bevæge sig på forskelligt underlag, bakker og give udfordringer til balancen samt brug af muskel-ledsans.
- Tage på gå-ture i nærmiljøet.
- Tilrettelægge små motorikforløb hjemme og i legestuen til stimulering af motorik og sanser fx. lave motorikbaner– ude eller inde og via dette stimulere de vigtige sanser - labyrintsans, muskel-ledsans, taktilsansen, synssansen.
- Fodbad, massage, trædesten, kropsafgrænsende lege, afslapning til stille musik.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- At barnet er fysisk aktivt, kan lide at bruge kroppen og bliver bedre og bedre til det.
- At dagplejer selv er fysisk aktiv sammen med barnet og viser glæde ved dette.
- At barnet viser glæde ved egen krop.
- At barnets kropsbevidsthed bliver større.
- At barnet kommunikerer og udtrykker følelser med kroppen.
- At barnet viser lyst til at gøre ting selv og bliver mere og mere selvhjulpen.
- At barnet selv opsøger motoriske udfordringer og afprøver nye ting ved hjælp af kroppen.
- At barnet spiser med glæde og har lyst til at smage forskellig slags mad.
- At barnet er sundt og rask.

Evaluerings - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.

- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Sprog

Sammenhæng

Sproget er et centralt redskab til erkendelse og en vigtig adgangsbillet til sociale fællesskaber. Lige fra barnet er helt lille stræber det efter samvær og kommunikation. I starten ved hjælp af kropssprog og lyde, og inden barnet er 12 mdr. spirer det første verbale sprog frem. I dagplejen indgår sprog og kommunikation som en vigtig og integreret del af hverdagen og samværet med barnet.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med sproglige kompetencer?

- At barnet lærer at anvende og forstå både kropssprog og talesprog.
- At barnet bliver god til at tale og bliver en aktiv bruger af sproget.
- At barnet gennem tale og kropssprog bliver god til at give udtryk for behov, følelser og tanker.
- At barnet også gennem sproget opbygger en positiv opfattelse af sig selv.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Være nærværende, lyttende og opmærksom på alle sider af kommunikationen.
- Være sproglig rollemodel bl.a. ift. korrekt sprogbrug, tydelig udtale og brug af kropssprog til at understøtte talen.
- Kommunikere meget med barnet, bl.a. ved at prioritere hverdagens små samtaler som et meget værdifuldt sprogligt læringsrum.
- Lade sproget indgå som et fast element i samværet med barnet ved at sætte ord på ting, handlinger, oplevelser og følelser.
- Så vidt muligt koble sproget til konkrete sanselige erfaringer og oplevelser.
- Benytte én til én situationer til sprogstimulering, fx. pusle- og puttesituationer.
- Anvende dialogisk læsning målrettet og give barnet adgang til bøger.
- Sætte fokus på bestemte temaer i sprogarbejdet, fx. bondegårdens dyr, vilde dyr, farver el. måltidet.
- Anvende andre sprogstimulerende aktiviteter som rim, remser, sang, sanglege, kims lege, nemme spil samt lege til stimulering af mundmotorik fx. puste fjer, sæbebobler, suge sugerør, lave sjove grimasser, spise mad med forskellig konsistens.
- Være opmærksom på, at alle børn får taletid, både generelt i løbet af dagen og i strukturerede situationer som måltider.
- Være tålmodig og give tid til, at barnet kan øve sig i at udtrykke sig og i at lytte.
- Undgå unødigt baggrundsstøj fx. radio som spiller i baggrunden.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- Dagplejer er nærværende, lytter til barnet og anerkender barnet for dets sproglige formåen.
- Dagplejer tager udgangspunkt i det barnet er optaget af og udstråler glæde ved at kommunikere med barnet.
- Barnet viser glæde ved at kommunikere og bruger sproget aktivt – pludresprog, kropssprog eller talesprog.
- Barnet forstår flere og flere ord, øger sit ordforråd og fortæller om små oplevelser.
- Barnet tager selv initiativ til dialog og anvender i stigende grad sproget som kontaktform, bl.a. i leg og i konfliktløsning.
- Alle børns stemmer høres mange gange hver dag.
- Dagplejers samspil med barnet er altid ledsaget af sprog.
- Dagplejer er opmærksom på både ord, øjenkontakt, kropssprog, mimik og fagter.
- Det høres, at dagplejer bearbejder hverdagens små og store oplevelser med sprog.
- Barnet nyder at læse bøger sammen med dagplejer.
- Barnet tager selv initiativ til samvær omkring bøger, fx ved at hente en bog.
- Barnet sætter sig selv og kigger i bøger, snakker imens.
- Barnet udfordres tilpas, dvs. inden for barnets nærmeste udviklingszone.

Evaluerings - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Naturen og naturfænomener

Sammenhæng

Naturen udgør et vigtigt læringsrum – et rum som er lige uden for vinduet – en enestående legeplads. At tage naturen i brug som rum for leg, udforskning, fordybelse og samvær medvirker til barnets personlige dannelse og styrker barnets udvikling – ikke mindst kropsligt, sanseligt og følelsesmæssigt.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med Naturen og naturfænomener?

- At barnet får gode oplevelser med at være i naturen.
- At barnet bliver fortrolig med at være i naturen.
- At barnet lærer at lege og færdes i naturen.

- At barnet får lyst og mod til 'gå på opdagelse i naturen'.
- At barnet får en begyndende forståelse for og kendskab til naturen og naturfænomener.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Komme ud hver dag og bruge naturen aktivt – dvs. give masser af tid og plads til udeliv.
- Opmuntre og inspirere barnet til at bruge krop og sanser i naturen – og selv vise glæde ved dette. Fx lege med sand, vand, jord, pinde, græs, blade, mærke solens varme og den våde regn.
- Lege med barnet, når det er ude og vise at der er masser af legemuligheder ude fx bygge hule, lege fangelege, lave motorikbaner og lege sanglege.
- Gøre brug af årstidernes forskellige muligheder for oplevelser og aktiviteter, fx lege i sneen om vinteren, så, plante og se ting spire om foråret, plukke frugt og grønt om sommeren, samle blade og kogler om efteråret.
- At være undersøgende sammen med barnet – fx. kigge på biller, orme, fugle, planter, blade, sten, buske og træer.
- Spise ude og tage på tur med madpakker.
- Give barnet oplevelser i nærmiljøet, så det udvider sit kendskab til omgivelserne.
- Vise hvordan man passer på dyr og planter.
- Vise hvor vi gør af affald fx. ved altid at have en pose med til affald.
- Indsamle ting fra naturen og lege med tingene eller bruge dem i skabende aktiviteter fx. til at lave figurer eller billeder af.
- Bringe naturen med inden for – fx. til udsmykning eller ved at bruge frugt og grønt i madlavning sammen med barnet.
- Snakke med barnet om det barnet ser, oplever og foretager sig i naturen.
- Indrette en god og spændende legeplads.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- At barnet kan lide at være ude og selv udtrykker ønske om at komme ud.
- At dagplejer selv udstråler engagement og glæde ved at være ude, og værdsætter at bruge meget tid på udeliv.
- At barnet selvstændigt går i gang med at undersøge og lege med ting fra naturen.
- At barnet leger og bruger sine sanser i naturen, fx lytter, dufter, smager og føler på ting fra naturen.
- At barnet udfolder sig motorisk i naturen, fx. løber, klatrer og balancerer.
- At barnet samler ting fra naturen.
- At barnet genkender flere og flere dyr og planter og begynder at kende forskel på årstiderne.
- At barnet taler om oplevelser vedr. naturen – udvider sit ordforråd med ord der vedrører naturen fx. navne på dyr og planter, naturfænomener fx. sol, måne, regn, sne.

Evaluering - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Kulturelle udtryksformer og værdier

Sammenhæng

Kulturen er et udtryk for hvem vi er. Barnets identitet og værdier skabes igennem kulturen i relation og samspil med andre. I dagplejen sker det i mødet med dagplejer som kulturformidler og med legen som barnets vigtigste kulturelle udtryksform.

Mål - Hvilke læringsmål har vi for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier?

- At barnet får et begyndende kendskab til de almindelige samspilsmåder og fælles leveregler, som kendetegner vores kultur.
- At barnet lærer dagligdagens faste aktiviteter, rutiner og gøremål at kende ved at deltage i disse, bl.a. ift. mad og måltider.
- At barnet får et nuanceret syn på kulturelle forskelligheder.
- At barnet lærer, at forskelligheder er en styrke.
- At barnet giver udtryk for egne følelser, behov og opfattelser, som led i udvikling af selvværd og identitet.
- At barnets legekultur udvikles.
- At barnet eksperimenterer og udtrykker sig kreativt i leg, skabende og musiske aktiviteter, og herved lærer, at der er mange forskellige måder at udtrykke sig på.
- At barnet lærer noget om traditioner og højtider.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Vise respekt og tolerance over for andre.
- Opbygge meningsfulde rutiner og ritualer i hverdagen fx. omkring måltider, og på den måde skabe forudsigelighed og genkendelighed for barnet.
- Inspirere barnet til lege, og give barnet masser af tid og rum til at lege og udvikle legekultur.
- Give barnet adgang til byggeklodser, puslespil, udklædningstøj, dukker, bamser, biler og andet legetøj af god kvalitet.
- Give barnet mulighed for at eksperimenterer og udtrykke sig kreativt gennem mange forskellige materialer fx. papir, pap, gips, trylledej, ting fra naturen.
- Tilbyde barnet at tegne, male, klippe og klistre.
- Lege med former, figurer og farver.

- Synge, lege sanglege, bruge musikinstrumenter, danse og lytte til musik.
- Benytte historiefortælling, læse bøger, tage på biblioteket, se teater.
- Markere traditioner som fødselsdage, fastelavn, jul og påske.
- Vise barnet ud i nærmiljøet og den kultur der findes her, fx. skolen, biblioteket, togbanen, busstoppestedet.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- At barnet leger meget og der ses udvikling i legen, fx. begyndende brug af fantasi og rolleleg.
- At barnet udtrykker sig på forskellige måder.
- At barnet viser tryghed og genkender dagligdagens rutiner og aktiviteter.
- At barnet har sange og historier/bøger, som det genkender og er særligt optaget af.
- At barnet kan lide at deltage i kreative og musiske aktiviteter.
- At barnet er fortrolig med legestuens aktiviteter og rutiner og deltager i fællesskabet.
- At barnet viser omsorg, nysgerrighed og interesse for andre og lader sig inspirere af det de foretager sig.
- At barnet lærer ved at efterligne andre.

Evaluerings - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Tema - Børn i udsatte positioner

Sammenhæng

Dagplejen er et hjemligt og overskueligt miljø, hvor den samme voksen er sammen med de samme 4 børn hver dag. Dette rummer gode muligheder for tid, ro og nærvær til det enkelte barn og gruppen. Samtidig giver det mulighed for et tæt og inddragende forældresamarbejde via den daglige kontakt, når barnet afleveres og hentes.

Mål - Hvilke mål har vi for arbejdet med børn i udsatte positioner?

- At arbejde inkluderende, således at barnet forstår, hvad der foregår og oplever sig som værdifuld deltager i dagplejens fællesskaber.
- At arbejde anerkendende med barnet.
- At tage udgangspunkt i barnets motivation og ressourcer og arbejde indenfor barnets nærmeste udviklingszone, så der sker en udvikling.

- At barnets trivsel bedres, så barnet ikke længere befinder sig i en udsat position eller at positionen bliver mindre udsat.
- En høj grad af forældreinddragelse.

Tiltag - Hvad vil vi gøre? Hvilke handlinger og aktiviteter vil vi sætte i gang?

- Altid kigge på barnet som del af en sammenhæng med andre, og planlægge indsatser ud fra dette relationelle perspektiv.
- Være empatisk og tage barnets perspektiv.
- Omtale barnet positivt.
- Bruge hinandens faglige viden ift. arbejdet med børn i udsatte positioner.
- Anvende metoden SOS til at kigge nærmere på, det der lykkes i samspil med barnet og gøre mere af dette.
- Altid inddrage og samarbejde med forældrene om bekymringer vedr. deres barn
- Holde forældresamtaler med henblik på at finde frem til de bedste trivsels og udviklingsmuligheder for barnet. Lave handleplaner.
- Holde tværfaglige møder med forældre og andre fagpersoner fx fra ppr., sundhedsplejen eller børneterapeuterne. Lave handleplaner.
- Holde overleveringsmøder med barnets kommende børnehave sammen med forældrene.
- Indrette hverdagen, så den er stimulerende, forudsigelig, genkendelig, tryk og overskuelig med meningsfulde rutiner.
- Inddrage barnet i dagens aktiviteter ved at tilrettelægge aktiviteterne, så der er flere måder at deltage på.
- Tage udgangspunkt i barnets motivation, ressourcer og kompetencer. Indrette de fysiske rammer inde og ude, så der er rum for alle børns behov, bl.a. tid og plads til både stille og vilde lege.
- Anvende relevante redskaber/strategier til at støtte barnets deltagelsesmuligheder, fx. tegn til tale, pictogrammer, en fast plads at sidde på, forberedelse til aktiviteter, forberedelse på aktivitetsskift, sørge for at begrænse stimuli, skærme barnet el. give det en pause, hvis dette øger barnets mulighed for at være en del af fællesskabet.

Tegn - Hvad viser at vi er på rette vej – hvad lægger vi mærker til?

- Ingen børn står uden for fællesskabet.
- Barnet mødes med et smil og bliver hilst velkommen hver dag.
- Barnet har en god ven.
- Barnet hører sig selv omtalt positivt.
- Dagplejer er engageret i at støtte barnet i fællesskabet.
- Dagplejer afprøver nye måder at tilrettelægge aktiviteter og organisere hverdagen på, for at skabe gode betingelser for barnet i gruppen.
- Dagplejer, forældre og dagplejepædagog har et tæt og tillidsfuldt samarbejde og kontakter gerne hinanden for at tilrettelægge de bedste betingelser for barnets trivsel, udvikling og læring.
- Barnets trivsel, udvikling og læring går fremad.

- Barnets position bliver mindre udsat.

Evaluering - I hvilken grad blev de opstillede mål nået?

- I legestuen bruger dagplejerne middagsstunden bl.a. til selvstændigt at evaluere arbejdet i legestuen.
- Evaluering finder desuden sted i form af faglige drøftelser på middagsmøder både i de enkelte dagplejehjem samt i legestuer og gæstehus med pædagogens deltagelse.

Dokumentation

- **Alle dagplejere udfylder læreplans blomster mindst 4 gange årligt, hvor de beskriver arbejdet med læreplanerne og hvad børnene har fået ud af det.**
- **I heldagslegestuen udfyldes smtte eller læreplans blomster hver gang.**
- **De fleste dagplejere dokumenterer jævnligt med billeder.**
- **I gæstehuset tages billeder, som præsenteres på en skærm.**
- **I gæstehuset udfyldes læreplans blomst hver uge.**
- **Dagplejerne udfylder iagttagelseskemaer på alle børn:**
 - Første gang, når barnet har gået i dagpleje ca. 3 mdr.
 - Desuden når barnet er 2,5 år og igen ved 2,9 år.
 - Iagttagelseskemaet er bygget op ud fra de 6 temaer i den pædagogisk læreplan.
 - Dagplejer gennemgår skemaerne med forældrene på en opstartssamtale og en overgangssamtale samtale inden børnehavestart.

Arbejdet med fokus punkter fra Læringsmiljøvurderingen 2014.

Første fokuspunkt, var at udvikle en form for Læringsmiljøvurdering som var mere brugbar og overskuelig.

Det er lykkedes. Vi har i 2016 fået lavet en vurdering som er let læselig og meget overskuelig. Den er delt op så vi både har en for alle legestuer samlet, men også en for hver enkelt legestuegruppe. Det betyder at vi kan lave samlede fokuspunkter ud fra den samlede vurdering, men vi kan også arbejde helt ned i den enkelte legestuegruppe, ved at kigge på præcis deres vurdering og lave handleplaner med SMTTE her ud fra.

Det andet fokuspunkt var synliggørelse af dagplejepædagogernes faglighed i den enkelte legestue.

Vi har øget antal af tilsyn i legestuerne, så pædagogen, der er tilknyttet gruppen, kommer hver anden gang. Derudover har vi frigjort en pædagog så hun udelukkende fører tilsyn i legestuerne og sikre den fælles faglige høje kvalitet og den røde tråd i vores legestue arbejde. Hun kommer, så vidt muligt, hver gang der er legestue.

Legestuepædagogik

Vores formål med legestue er at understøtte arbejdet med inklusion. Dette gøres blandt andet ved at alle børn sikres deltagelse i betydningsfulde fællesskaber. Pædagogen er med til at sikre at legestuen er et fagligt miljø, hvor pædagoger og dagplejere samarbejder om at skabe et meningsfyldt læringsrum for alle børn.

Vi er opmærksomme på at børnene præsenteres for mangfoldige muligheder, således at børnenes forskellige potentialer kommer i spil. Dette i takt med det enkeltes barns nærmeste udviklingszone.

Alt dette arbejdes der med i middagsstunden i heldagslegestuerne. Vi bruger Smtte-modellen som evalueringsværktøj og til at udarbejde en plan for næste legestues læringsmiljø aktiviteter.

Samtidig er disse SMTTER vores dokumentation, for den store faglighed som finder sted hver eneste gang en legestuegruppe mødes i legestuen.

Sprogarbejde

I dagplejen har vi fokus på barnets sproglige udvikling. Vi møder barnet positivt og sætter ord på vores handlinger i samspillet med barnet og børnene i mellem.

Vi bruger hverdagens stunder, lige fra puslesituationen, når vi leger, til samværet omkring måltidet, til at sætte ord på det, vi ser og gør, benævner kropsdele, tøj og fodtøj, mad og farver mm. Vi inviterer barnet til dialog, giver tid og rum til at barnet kan udtrykke sig. Det er både i forhold til konkrete oplevelser, handlinger og barnets følelser. Vi understøtter sproget med vores kropssprog, mimik og nogle dagplejere bruger babytegn og tegn til tale til børnene.

Vi arbejder med dialogisk læsning, understøttende sprogstrategier, logo-læsning, leger med ordkort og forskellige temaer, som fx farver, dyr, frugter mm.

Dagplejerne modtager biblioteksposer med forskellige bøger tilpasset børn i alderen ½ - 3 år. De dagplejere der har mulighed for det, besøger bibliotekerne i nærområdet.

På nuværende tidspunkt er dagplejerne i gang med en 12 ugers uddannelse, alle har gennemført det første modul bestående af fire uger.

På det første modul er de bl.a. undervist i Leg med Sprog, herunder sprogstimulering for børn i alderen ½ - 3 år, dialogisk læsning, logo-læsning og babytegn.

Mange dagplejere har taget logo-læsning til sig. Det handler ikke om, at små børn skal lære at læse, imens de går i dagpleje. Det handler derimod om, at alle børn har krav på at blive støttet, og udfordret, så de udvikler bedst mulige forudsætninger i livet for forskellige udtryksformer, som læsning og skrivning.

Det viser sig, at børn der i en tidlig alder har beskæftiget sig med bogstaver, skriftsprog og bogstavlyde har lettere ved at tilegne sig læsefærdigheder i skolen.

Dette forudsætter at de voksne omkring barnet har viden om, hvordan børn udvikler sprog og er villige til at kigge på egen praksis

Børn kan meget tidligt helt ned til 1 ½ - 2 års alderen afkode ordkort, f.eks. hund, hvis ordet hund har betydning for dem. Børnene genkender ligeledes i en tidlig alder bogstaver, hvis det f.eks. er et bogstav fra deres eget navn. De får hurtigt øje på skilte på gaden, logoer og bogstaver i reklamer. Erfaringer viser at de børn som klarer sig godt i skolen, ofte har beskæftiget sig med bøger, bogstaver og skrift inden de startede i skole og begyndte at læse.

I dagplejen udfylder alle dagplejere et skema, der er bygget op over de seks læreplanstemaer – herunder barnets sproglige kompetencer. Skemaet udfyldes og gennemgås med forældrene, når barnet er ca. 12-15 måneder og 2,9 år gammel. Når barnet er 2,6 år udfyldes skemaet ligeledes, her vurderes det om der er behov for, at have særlige fokuspunkter det sidste halve år inden barnet starter i børnehave. Efter behov gennemgås skemaet med forældrene.

Når et barn har sproglige udfordringer, udfylder dagplejepædagogen sammen med dagplejeren, et Tras skema på barnet. Tras skemaet bliver altid gennemgået med forældrene. Efterfølgende har vi mulighed for at aftale et sprog møde med forældrene og

en tale/hørekonsulent fra PPR. Da vi har fokus på tidlig indsats, bliver der på mødet udarbejdet en handleplan for barnet, så vi så tidligt som muligt kan tilrettelægge en målrettet indsats for barnet. Nærmer barnet sig børnehavealderen vil vi i samråd med forældrene aftale et overleveringsmøde med kommende børnehave eller invitere kommende pædagog med til sprog mødet.

Som noget helt nyt er souschef med i en arbejdsgruppe bl.a. sammen med biblioteket i Nyborg, hvor vi starter et projekt som forløber til projektet "Slip læsningen løs i Nyborg". Projektet henvender sig til børn i dagplejen og daginstitutionerne.

Se endvidere læreplanstemaet om sprog.

Forældreinddragelse

I dagplejen har vi valgt at arbejde med 2 pinde fra Dagtilbudspolitikken.

- ***Alle forældre har ret til en årlig samtale.***
- ***Alle forældre opfordres til at deltage mindst en gang om året i deres barns hverdag i dagtilbuddet.***

Forældresamtaler

Fra januar 2014 er alle forældre blevet tilbudt en samtale ca. 3 mdr. efter at barnet er startet i dagpleje. Og igen når barnet er 2,9 år.

Ved begge samtaler forbereder dagplejeren sig ud fra nogle skemaer bygget op om de 6 læreplans temaer. Skemaerne bliver efter samtalen underskrevet af dagplejer og forældre. 3 mdr. skemaet bliver sendt på kontoret og arkiveret. 2,9 mdr. skemaet bliver sendt på kontoret, hvor pædagogen sender det videre til den børnehave hvor barnet er indmeldt. På den måde får vi nu overleveret alle børn fra dagpleje til børnehave. Samtaleskemaerne vedhæftet som bilag.

Alle forældre opfordres til at deltage mindst en gang om året i deres barns hverdag i dagtilbuddet

Vi inviterer alle forældre til at komme og være med en ganske almindelig formiddag eller eftermiddag, i deres barns dagpleje.

Vi har udarbejdet en skabelon til en SMTTE model, som dagplejerne skal udfylde, når de har haft besøg af forældrene. De udfyldte SMTTE skemaer sendes til kontoret og bruges som dokumentation og til evaluering. Et skema vedhæftet som bilag.

Fokusområder fra læringsmiljøvurdering 2016, udarbejdet i SMTTE.

SMTTE på fokuspunkt 1:

Sammenhæng:

Der er udført Læringsmiljøvurdering for alle dagtilbud i Nyborg Kommune. Resultatet for dagplejen er drøftet på efterfølgende dialogmøde i dagplejen. I forlængelse af dette møde, er det således besluttet at der skal udarbejdes handleplan for flg. Fokuspunkt:

Hvordan siger man fra til en kollega i legestuen, når et barn bliver ekskluderet?

Mål:

At alle børn føler sig inkluderet i legestuen og mødes anerkendende. Vi er bevidste om, at der i det pædagogiske arbejde er mekanismer der fremmer inklusion og andre der virker ekskluderende. Alle skal turde se på egen praksis og italesætte den, for derigennem at sikre inklusion for alle børn.

Tiltag:

- Pædagogerne går foran med at godt eksempel når de er på tilsyn i legestuerne.
- Pædagogen gør dagplejer opmærksom på ekskluderende adfærd overfor børnene og giver sparring om andre handlemuligheder, i middagsstunden
- Pædagoger og dagplejere har dialog og planlægger pædagogiske aktiviteter for børnegruppen med fokus på inklusion. Smtte bruges som redskab.
- Det pædagogiske arbejde evalueres i middagsstunden.
- Anne Mette fører tilsyn, sammen med den tilknyttede pædagog, i alle legestuer.
- Læringsmiljøvurderingen for den enkelte legestue, gennemgås i en middagsstund.
- I november 2016 afholder souschef og pædagog GRUS ud fra vækstmodellen med alle legestuegrupper, om samarbejde og Social Kapital.

Tegn:

- Alle børn bliver mødt positivt og anerkendende.
- Der tales til alle børn i et roligt og imødekommende toneleje.
- Alle børn føler sig forstået.
- Vi hører at dagplejerne, i legestuen, er i dialog med hinanden om konkrete situationer, hvor justeringer i det pædagogiske arbejde, omkring inklusion og eksklusion, italesættes og drøftes
- Dagplejerne inviterer pædagogerne til dialog om inklusion og eksklusion i legestuen.

Evaluering:

- Evaluering finder sted løbende i middagsstunden i legestuerne.
- Der evalueres i næste læringsmiljøvurdering i 2018

SMTTE på fokuspunkt to:

Sammenhæng:

Der er udført Læringsmiljøvurdering for alle dagtilbud i Nyborg Kommune. Resultatet for dagplejen er drøftet på efterfølgende dialogmøde i dagplejen. I forlængelse af dette møde, er det således besluttet at der skal udarbejdes handleplan for flg. Fokuspunkt:

Hvordan får vi formidlet alt det gode pædagogiske arbejde vi gør i legestuerne til forældrene

Mål:

- Alle forældre ved hvad deres børn oplever når de er i legestue og de bliver klar over, hvorfor vi gør som vi gør i arbejdet med børnene.
- Vi vil fortsat tydeliggøre værdien af det pædagogiske arbejde i legestuen, overfor dagplejerne, og støtte op om arbejdet således at deres begejstring for legestuen smitter alle forældre.

Tiltag:

- Vi vil begynde at bruge børneintra som et formidlingsværktøj.
- I løbet af den kommende måned har pædagogerne haft en computer med i alle heldagslegestuer i Ullerslev, for at tilbyde forældrene hjælp til opstart.

Tegn:

- Alle forældre ved hvad vi laver i legestuen og sætter pris på det.
- Vi kan registrere at forældre er aktive brugere af intra.
- Vi hører alle dagplejere formidle det positive arbejde i legestuerne.
- Vi oplever at begejstringen smitter- børn forældre og dagplejere glæder sig alle til at komme i legestue.

Evaluerings:

- Vi evaluere løbende og igen ser vi resultatet i Læringsmiljøvurderingen 2018.

Uddannelsesniveau

I dagplejen er vi meget innovative og prioritere uddannelse højt. Dette både for dagplejere, pædagoger og ledelse.

Vi er har påbegyndt et 3 mdr. langt uddannelsesforløb for alle dagplejere. Uddannelsen er inddelt i tre moduler a fire ugers varighed.

Første modul omhandler Relationer og Sprog:

- Medarbejderens personlige ressourcer i jobbet.
- Anerkendende kommunikation i omsorgsarbejdet.
- Leg med sprog.
- ICDP.

Ca. halvdelen af dagplejerne er certificeret i ICDP, dvs. de har haft yderligere tre dages undervisning, som de har taget på tre lørdage.

Andet modul omhandler Børns kompetenceudvikling:

- Medarbejderen som deltager i forandringsprocesser.
- Neuropædagogik som metode i pædagogisk arbejde.
- Børns motorik, sansning og bevægelse.
- Børns kompetenceudvikling 0-3 år.
- Arbejdet med børnemiljø i dagtilbud.
- Dokumentation og evaluering af pædagogisk arbejde – herunder SMITTE modellen og Aktionslæring.

Tredje modul er vi i gang med at planlægge i samarbejde med UC-syd og de andre kommuner, der er med i uddannelsen. Hovedoverskriften er Kollegial supervision på det pædagogiske område, Konflikt håndtering og Innovation mm.

- Dagplejerne har alle været igennem en uddannelse ved JJ-kompetence omhandlende samarbejde og social kapital.
- De har alle været på et uge kursus i mad og måltider, ved ernæringsekspert Kirsten Mikkelsen Ravnbøl.
- Her ud over kommer dagplejere af sted på kursus, hvis der er brug for aktuel relevant viden i forhold til konkrete børn og familier. Det kan f.eks. være for tidlig fødte børn, eller tegn til tale.

Alle dagplejepædagoger har taget et diplom modul i Social inklusion. Vi arbejder på, at få lavet et diplom modul ved UC-Syd, i aktionslæring, så vi bedst muligt kan støtte op om dagplejernes implementeringsproces når de kommer fra uddannelsen.

- Pædagogerne er certificeret i ICDP.
- De er alle uddannet i Signs of Safty
- De har været på temadag i SMTTE modellen
- De får løbende uddannelsesdage for at støtte op om dagplejernes aktionslæring imellem modulerne i deres 3 mdr. uddannelse.
- De har alle gennemført diplom modulet, Social inklusion.

En pædagog har en fuld diplom uddannelse i specialpædagogik.

En er uddannet i sprog.

En er uddannet i baby massage.

Leder og souschef har en *systemisk lederuddannelse i dialogbaseret ledelse og positionering med semantiske polariteter*. Her har vi lært to værktøjer til den systemiske tilgang til ledelse.

December 2016 starter souschef på niveau 2 i systemisk lederuddannelse i dialogbaseret ledelse og positionering med semantiske polariteter.

Souschef er sproguddannet og har taget uddannelsen for kommende lederaspiranter udbudt af Nyborg Kommune. Hun har gennemført diplom modulet, Social inklusion. Her ud over ICDP, SMTTE, JJ-Kompetence forløbet, Signs of safty

Leder har en lederuddannelse gennem COK fra 2006.

Herudover ICDP, SMTTE, JJ-Kompetence forløbet, Signs of Safty

Leder, souschef, en pædagog og tre dagplejere har fulgt uddannelse i Social Kapital, tilrettelagt af børneafdelingen.